

Dahlandergymnasiet
Jönshyttvägen 4
783 32 Säter

2010-12-14

Dnr 43-2010:1397

Skolbeslut för gymnasieskola

efter tillsyn av Dahlandergymnasiet
i Sätters kommun

2010-12-14

Rektor Anita Johansson
Dahlandergymnasiet
Jönshyttvägen 4
783 32 Säter

Tillsyn i Dahlandergymnasiet

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Dahlandergymnasiet och Borlänge och Sätters kommuner skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Läsåret 2008/2009 var det 89 procent av eleverna på naturvetenskapsprogrammet och 74 procent på omvårdnadsprogrammet samt 67 procent av eleverna på samhällsvetenskapsprogrammet som avslutade utbildningen med slutbetyg. Dessa relativt låga resultat har legat till grund för analys, särskilt bland lärarna. Rektorn tar dock inte fullt ut ansvar för att skolans resultat utvärderas och använder dessa resultat som underlag för att nå de nationella målen. Av tillsynen framkommer också att rektor inte följer upp lärarnas undervisning i tillräcklig grad. Rektors pedagogiska ledning behöver därmed utvecklas.

Skolan behöver också ge eleverna större möjligheter till inflytande över sin utbildning samt klargöra undervisningsmålen för dem.

Skolinspektionen har i tillsynen av Dahlandergymnasiet identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå målen för utbildningen (Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Mål att uppnå i de frivilliga skolformerna samt kursplanerna).
- Rektorn följer inte upp lärarnas undervisning i tillräcklig grad (2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpf 94 2.6 Rektors ansvar).
- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och för att använda detta underlag för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag, Lpf 94, 1.2 Skolans värdegrund och uppgifter, Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar).
- Skolan klargör inte undervisningens mål, innehåll och arbetsformer för eleverna (Lpf 94, 1.1 Grundläggande värden, Rättigheter och skyldigheter).
- Undervisningen är inte tillräckligt anpassad till varje elevs förutsättningar och behov. (Lpf 94, 1.1 Grundläggande värden, En likvärdig utbildning, Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Riktlinjer).
- Eleverna ges inte tillräcklig möjlighet till inflytande över utbildningens utformning (5 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpf 94, 2.3 Elevens ansvar och inflytande, Mål att sträva mot, Lpf 94, 2.3 Elevens ansvar och inflytande, Riktlinjer).
- Skolan saknar ordningsregler (6 kap. 20 b § gymnasieförordningen).
- Skolans plan mot kränkande behandling motsvarar inte författningarnas krav (14 a kap. 8 § 1985 års skollag, 2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling).
- Rektorn ser inte till att betygssättning och hantering av betygskatalogen sker i enlighet med författningarna (7 kap. 1 § gymnasieförordningen, 26-27 § förvaltningslagen, 5 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog för gymnasieskolan).
- Skolans lokala kurser är inte förenliga med gymnasieförordningen (1 kap. 6 § och 2 kap. 14 § gymnasieförordningen).
- Skolans åtgärdsprogram uppfyller inte gymnasieförordningens krav (8 kap. 1a § gymnasieförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Rektor samt Borlänge och Sätters kommuner har ansvar för att Dahlandergymnasiets brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast 3 månader från den dag beslutet för Borlänge kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn, Borlänge och Sätters kommuner snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi

Enhetschef

Stig Westlund

Utredare

Bilagor:**Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan****Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Dahlandergymnasiet**

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Borlänge kommun samt Dahlandergymnasiet i Säter kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Dahlandergymnasiet den 10 och 11 november. Undervisningsrådet Stig Westlund och jurist Mathias Ljungström har varit ansvariga för tillsynen.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Dahlandergymnasiet, dels den information som samlats in under besöket. I Dahlandergymnasiet intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Dahlandergymnasiet

Skolan	Antal elever
Naturvetenskapsprogrammet	31
Omvårdnadsprogrammet	78
Samhällsvetenskapsprogrammet	59
Individuella programmet	23

Källa: Skolans egna uppgifter november 2010

Borlänge och Sätters kommun har sedan 1999 en gemensam gymnasienämnd med Borlänge som huvudansvarig. I organisationen ingår sex gymnasieskolor. Dahlandergymnasiet ligger i Sätters kommun cirka en kilometer utanför Sätters centrum vid sjön Ljustern. Skolan är inrymd i en före detta sjukhusbyggnad och är ombyggd i etapper. Utbildningen vid Dahlandergymnasiet omfattar tre nationella program, Naturvetenskapsprogrammet, Samhällsvetenskapsprogrammet och Omvårdnadsprogrammet. Vidare finns ett individuellt program vid skolan. Skolan leds av en rektor. Från och med årsskiftet 2010/11 kommer Dahlandergymnasiet att avsluta samarbetet med Borlänge kommun och bli en självständig gymnasieskola med Sätters kommun som huvudman.

Tillsynsprotokoll för Dahlandergymnasiet

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och tillgång

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan måste vidta åtgärder så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Författningsstöd:

Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Mål att uppnå i de frivilliga skolformerna

Kursplanerna

Motivering:

Av Skolverkets statistik för läsåret 2008/2009 framgår att 16 elever på naturvetenskapsprogrammet (89 procent) och 17 elever på omvårdnadsprogrammet (74 procent) samt 12 elever på samhällsvetenskapsprogrammet (67 procent) avslutade utbildningen med slutbetyg. Dessa relativt låga resultat har legat till grund för analysdiskussioner kring skolans samlade kunskapsresultat, särskilt bland lärarna. Se vidare *Rektors ansvar* nedan.

Den nationella statistiken för genomsnittlig betygspoäng visar att skolans resultat på 15,6 ligger något högre än rikets 14,1. Andelen med högskolebehörighet ligger på 94,3 procent och således något över rikets 90,3. Det är dock svårt att dra några slutsatser av detta resultat då det endast grundar sig på de få antalet elever som fick slutbetyg enligt ovan.

Skolinspektionen bedömer vidare att elever som bedömts inte uppnå kunskapsmålen, inte ges stöd i den utsträckning de har rätt till.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar att följa upp lärarnas undervisning

Bedömning:

Rektorn måste i högre grad följa upp lärarnas undervisning.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpf 94 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

Rektorn har ambitionen att genomföra lektionsbesök men hinner inte detta i den omfattning som hon skulle vilja. I intervjuer med lärarna framkommer att de pedagogiska diskussioner som förs på skolan i huvudsak sker i arbetslagen, oftast utan rektors deltagande. De pedagogiska planeringar som i olika omfattning skrivs av lärarna är, enligt rektorn, inte utformade på sådant sätt att de går att samla in. Rektorn beskriver själv att hon inte har haft möjlighet hittills att utforma något system för att följa upp och utvärdera lärarnas undervisning.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering****Bedömning:**

Rektorn måste i högre grad ta ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att detta underlag används för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket 1985 års skollag

Lpf 94, 1.2 Skolans värdegrund och uppgifter, Den enskilda skolans utveckling

Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

I lärarintervjun framkommer att mentorerna har en samlad bild över "sina" elevers kunskapsutveckling. Rektorn har dock inte denna kunskap, därmed saknas en samlad bild på skolnivå i varje ämne. De resultat som redovisas i skolans kvalitetsredovisning är andel elever i procent som är godkända i matematik A, engelska A och svenska B, i övrigt finns inga resultat i andra ämnen redovisade. Sålunda finns, på skolnivå, ingen utvärdering av uppnådda resultat eller förslag på åtgärder för att nå högre måluppfyllelse.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Rektor måste se till att lärarna klargör undervisningens mål, innehåll och arbetsformer för eleverna.

Författningsstöd:

Lpf 94, 1.1 Grundläggande värden, Rättigheter och skyldigheter

Motivering:

I samtal med rektorn men också med eleverna framkommer att det varierar mellan lärarna i hur hög grad eleverna ges information om de nationella målen. Ofta delas kursmålen ut vid kursstarten. Därefter används de inte i någon större utsträckning som underlag för elev-läradiskussion om eleverna är på väg att nå målen. I samband med lektionsbesök får Skolinspektionen exempel där eleverna är medvetna om målen för kursen, motsatsen framkommer också vid dessa besök.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Rektor måste se till att undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov.

Författningsstöd:

Lpf 94, 1.1 Grundläggande värden, En likvärdig utbildning
Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Riktlinjer

Motivering:

Vid de lektionsbesök som Skolinspektionen genomför framkommer att undervisningen till stor del är upplagd på så sätt att eleverna arbetar med samma uppgifter och med samma material. Det finns också exempel på där det sker en anpassning av undervisningen efter elevernas behov. Elevintervjuerna bekräftar bilden av att lärare ibland låter elever välja stoff eller redovisningsform, men att de i huvudsak arbetar med samma sak. De diskussioner som förts och åtgärder som vidtagits hittills har dock inte givit önskat resultat.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Eleverna måste i större utsträckning ges möjlighet till inflytande över utbildningens utformning.

Författningsstöd:

5 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpf 94, 2.3 Elevens ansvar och inflytande, Mål att sträva mot

Lpf 94, 2.3 Elevens ansvar och inflytande, Riktlinjer

Motivering:

Eleverna beskriver i intervjuer att det varierar mellan lärare och ämne i vilken grad de ges möjlighet till inflytande över undervisningens planering. I de fall inflytande finns är det vanligast att läraren presenterar en färdig planering och inom denna ges eleverna möjlighet att planera hur t.ex. redovisningen ska göras. I lärarintervjun framkommer att detta oftast är den typ av delaktighet som eleverna vill ha. Vidare anser några lärare att det delvis också beror på att eleverna inte vill vara med och planera, utan de tycker det är skönt att få sig tilldelat arbetsuppgifter. Vid tillsynstillfället fanns ingen gemensam plan för hur ökat elevinflytande ska genomföras.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Rektor måste se till att ordningsregler utarbetas under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna.

Författningsstöd:

6 kap. 20 b § gymnasieförordningen

Motivering:

I intervjuer med elever, rektorn och lärarna framkommer att det inte finns några ordningsregler på skolan. Rektorn är medveten om att gymnasieförordningens krav inte uppfylls. Hon kommer att se till att regler tas fram i enlighet med gymnasieförordningens krav.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans plan mot kränkande behandling behöver utvecklas så att den uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Skolan har en Likabehandlingsplan, vilken även fungerar som en plan mot kränkande behandling. Planen innehåller en översikt av åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling, däremot innehåller den inte några specifika åtgärder som avses genomföras under det kommande året utifrån gjord kartläggning. De åtgärder som beskrivs som förebyggande innebär huvudsakligen att personalen ska reagera om de ser eller på annat sätt får veta att en studerande upplever sig utsatt för kränkande behandling. Planen är inte utarbetad i samråd med eleverna.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Bedömning och betyg

Bedömning:

Rektorn måste se till att betyg sätts i enlighet med gymnasieförordningens krav. Vidare måste rektorn säkerställa att betygskatalogen förs i enlighet med författningarna.

Författningsstöd:

7 kap. 1 § gymnasieförordningen

26-27 § förvaltningslagen

5 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog för gymnasieskolan (SKOLFS 2007:42)

Motivering:

Av de betygsdokument som Skolinspektionen tagit del av förekommer att betyg inte alltid sätts efter avslutad kurs. Vidare framkommer att skolan har ett system där lärare

och elev kan komma överens att betyg inte ska sättas vid avslutad kurs, utan vid annan överenskommen tidpunkt. Granskningen av betygskatalogen visar att det finns brister i hanteringen av betygskatalogen samt i rutinerna för att kontrollera behörighet och rättelser. Vidare framkommer att rättningar av betyg i betygskatalogerna inte är i enlighet med författningarna. I samtal med rektor framkommer att hon är medveten om att rutinerna för förande av och rättelser i betygskatalogen måste förbättras.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång****Bedömning:**

Skolans lokala kurser måste ses över så att de är förenliga med gymnasieförordningen.

Författningsstöd:

1 kap. 6 § gymnasieförordningen

2 kap. 14 § gymnasieförordningen

Motivering:

Det framgår av den kursbeskrivning för den lokala kurs i Specialidrott C som Skolinspektionen tagit del av att kursen inte är utformad i enlighet med kraven i gymnasieförordningens krav. Det kunskapsområde som kursen avser inryms i den nationellt fastställda kursplanen för specialidrott A och B. Vidare innehåller betygskriterierna krav som inte är kopplade till elevernas kunskapskvaliteter, utan deras beteende.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Åtgärdsprogrammen måste upprättas för alla elever i behov av särskilt stöd enligt förordningens krav.

Författningsstöd:

8 kap. 1 a § gymnasieförordningen

Motivering:

I intervjuer med rektorn, representanter för elevvården samt lärare framkommer att åtgärdsprogram inte alltid upprättas när en elev bedöms att inte nå de nationella målen. De exempel på åtgärdsprogram som Skolinspektionen granskat uppfyller inte förordningens krav. Det framgår inte alltid på ett tydligt sätt vilket stöd eleven behöver. Vidare framgår inte alltid vilka åtgärder skolan ska vidta för att tillgodose elevens behov av stöd.